

PL-x 431/2019 - Proiect de Lege privind organizarea și exercitarea profesiei de psihoterapeut în România

TRANSMITERE AMENDAMENTE

Articol Lege CPR	Observațiile ATF-PF
<p>Art.10. – (1) Atestatul de liberă practică se acordă pentru desfășurarea profesiei în condiții de supervizare sau practică autonomă, în funcție de studiile absolvite, precum și de experiența profesională dovedită a solicitantului,</p> <p>Art. 10 (2) - Exercițarea profesiei în condiții de supervizare se face în treapta profesională de practicant.</p> <p>(3) Atestatul de liberă practică autonomă se obține la trecerea titularului în treapta profesională de psiholog specialist.</p>	<p>Considerăm de nedorit renunțarea la treapta de psihoterapeut practicant autonom (nespecialist) din punctul de vedere al menținerii unor standarde adecvate ale calității în ceea ce privește practica psihoterapiei.</p> <p>Argument – acest fapt minimalizează importanța accederii la statusul de psihoterapeut autonom (care în mod normal evoluează cu competențe suplimentare).</p> <p>Considerăm ca nefiind potrivită echivalarea treptei de autonom cu cea de specialist, aceasta din urmă evoluând cu responsabilități, competențe și drepturi sporite față de prima.</p> <p>Argument – un terapeut proaspăt devenit autonom are nevoie de câțiva ani de practică - de 5 ani vechime, respectiv de formări continue (inclusiv supervizare) pentru a ajunge la nivelul de competență al unui terapeut specialist.</p> <p>Totodată este profund inadecvat ca în domeniul psihoterapiei automat să devină cineva formator și/ sau supervizor (fără parcurgerea unei formări în acest sens, așa cum am menționat și mai sus), doar acumulând experiență și ore de formare continuă.</p> <p>Păstrarea acestei concepții ar face ca între treptele de specializare ale psihologilor și cele ale psihoterapeuților să existe o nepotrivire serioasă în cazul acelor asociații profesionale furnizoare de formare care sunt membre în entități de profil europene și internaționale.</p> <p>A se vedea argumentele de la Art. 27.</p>
<p>Art.13. – (1) Dreptul de practică este supus reavizării odată la cinci ani și este avizat doar dacă condiția</p>	<p>Propunem ca în cadrul dosarului de evaluare printre documentele necesare să figureze și certificatul din partea asociației furnizoare de formare (recertificare fiind asigurată din 5 în 5 ani și în cadrul asociațiilor pentru membrii afiliați).</p>

<p>referitoare la starea de sănătate este îndeplinită și, în toată această perioadă, au fost realizate numărul de credite de formare profesională continuă conform reglementărilor Colegiului Psihologilor din România.</p> <p>(2) În situația în care condiția referitoare la formarea profesională continuă nu este îndeplinită avizul se acordă sub condiția ca, în termenul acordat, solicitantul să realizeze cerința sub sancțiunea suspendării dreptului de practică a profesiei la împlinirea perioadei acordate. În termene de maximum 3 zile de la data expirării termenului acordat, solicitantul va depune dovada realizării condiției de efectuare.</p> <p>Amendament propus</p> <p>Art.13. – (1) Atestatul de liberă practică se supune reavizării periodic, o dată la 5 ani, și este avizat doar în situația în care sunt îndeplinite condițiile referitoare la starea de sănătate și obținerea numărului de credite de formare profesională continuă, potrivit reglementărilor Colegiului Psihologilor din România.</p> <p>(2) În situația în care nu este îndeplinită condiția referitoare la formarea profesională continuă, avizul se acordă provizoriu, până la obținerea numărului de credite. Avizul provizoriu nu poate fi eliberat pentru o perioadă mai mare de 12 luni de la data acordării, sub sancțiunea suspendării dreptului de liberă practică.</p>	<p>Argument: - în condițiile în care CPR a acreditat asociații furnizoare de formare este de dorit să le recunoască în mod explicit dreptul și totodată obligația de a asigura formarea integrală a psihoterapeutului, inclusiv a viitorilor (formator) supervizori și recertificarea propriilor membrii (cf. EAP - TAC, 2018, p.2; EFTA-MTS, 2011, p.3).</p>
<p>Art.15. – (1) Dreptul de practică dobândit în condițiile prezentei legi încetează în următoarele condiții:</p> <p>a) la solicitarea titularului;</p> <p>b) ca urmare a ne mai îndeplinirii condiției referitoare la starea de sănătate corespunzătoare;</p>	<p>Propunem ca printre motivele enumerate să figureze și situația în care asociația furnizoare de formare înștiințează CPR de o sancțiune disciplinară din partea asociației, care implică excluderea respectivului terapeut din cadrul asociației - în condițiile în care investigația proprie a CPR întărește această decizie a asociației.</p>

<p>c) ca urmare apariției unei situații de nedemnitate profesională.</p> <p>(2) Constatarea încetării dreptului de practică se face prin decizia Biroului Executiv și se comunică persoanei respective, precum și, dacă este cazul, angajatorului.</p> <p>Amendament propus</p> <p>Art.15. – (1) Dreptul de liberă practică dobândit în condițiile prezentei legi încetează în următoarele condiții:</p> <p>a) Nemodificată</p> <p>b) în cazul neîndeplinirii condiției referitoare la starea de sănătate corespunzătoare;</p> <p>c) în cazul apariției unei situații de nedemnitate profesională, dintre cele prevăzute la art.7.</p> <p>(2) Constatarea încetării dreptului de liberă practică se face prin decizia Biroului Executiv și se comunică persoanei respective, precum și, dacă este cazul, angajatorului.</p> <p>(3) Încetarea dreptului de liberă practică atrage, de drept, pierderea calității de membru al Colegiului Psihologilor din România.</p>	<p>Argument – asociațiilor formatoare pot realiza investigații etice prin comisile lor etice, pe baza Codului Etic și Codului de procedură etică al acestora și evident pe baza Codului Etic al CPR. Nu toate abaterile au gravitatea maximă care să conducă la excluderea din asociație pe motive disciplinare, dar dacă totuși se ia o asemenea decizie, atunci considerăm că este important ca și CPR să fie înștiințat.</p>
<p>Art.27. – Într-o specialitate profesionala, în funcție de studiile absolvite, de formarea profesionala continua parcursa prin cursuri, stagii de specializare sau alte forme de perfecționare, precum și de experiența profesionala dovedita a solicitantului, un psiholog poate obține urmatoarele trepte profesionale:</p> <p>a) practicant;</p> <p>b) specialist;</p> <p>c) principal.</p> <p>Art.28. - (1) Cu titlul de practicant exercită profesia titularul unui atestat de practică în regim de supervizare.</p> <p>(2) Supervizarea se asigură, potrivit convenției dintre părți, de către un psiholog titular al gradului de psiholog specialist ori psiholog principal în specializarea în care practicantul își desfășoară activitatea profesională.</p> <p>(3) Condițiile, modalitățile și procedura de derulare a</p>	<p>A se vedea și argumentele de la Art. 10.</p> <p>Propunem luarea în considerare a faptului că în ceea ce privește psihoterapia aceste cerințe sunt sub nivelul standardelor de calitate de referință din domeniu.</p> <p>Un profesionist poate deveni specialist, și deci, supervisor, după doar 2 ani de practică, ceea ce contravine standardelor internaționale referitoare la profesia de psihoterapeut.</p> <p>De exemplu, în cazul psihoterapiei sistemice, calitatea de supervisor nu poate fi dobândită înaintea celei de formator.</p> <p>Calitatea de formator se poate obține după minimum 5 ani de practică psihoterapeutică autonomă (EAP-TAC, 2018), echivalentul a 1600 de ore de psihoterapie desfășurate în 5 ani (UKCP-SP, 2012, p. 13), prin parcurgerea unui proces de formare ca formator.</p> <p>Pentru ca un practician să devină supervisor, este necesar să devină și formator și trebuie să se formeze minimum timp de 4 ani în mod continuu și să susțină 300 de ore din următoarele activități profesionale: susținere de cursuri de formare</p>

<p>activității de supervizare profesională se vor stabili de către Consiliul Național al Colegiului Psihologilor din România</p> <p>Amendamente propus</p> <p>Art.28. - (1) Psihologul care a obținut treapta de practicant exercită profesia în regim de supervizare, în baza unui atestat de liberă practică.</p> <p>(2) Supervizarea se asigură, potrivit convenției dintre părți, de către un psiholog specialist ori psiholog principal în specialitatea în care practicantul își desfășoară activitatea profesională.</p> <p>(3) Condițiile, modalitățile și procedura de derulare a activității de supervizare profesională se aprobă de către Consiliul Național.</p> <p>Art.29. - (1) Poate obține gradul de psiholog specialist psihologul practicant care îndeplinește următoarele condiții:</p> <p>a) are o experiență profesională efectivă și neîntreruptă în specialitatea pentru care solicită eliberarea atestatului de minimum 2 ani și a efectuat minimum 100 de ore de activități formative prin supervizare după obținerea atestatului de practicant;</p> <p>b) a fost declarat admis în urma parcurgerii procedurii de atestare profesională.</p> <p>(2) Pentru specializarea psihoterapie, numărul minim de ore de activități formative prin supervizare este de 150.</p>	<p>teoretico-metodologică, observarea supervizării asigurate de un supervisor, susținerea de supervizare într-o varietate de setting-uri profesionale, inclusiv supervizare în grup, supervizarea propriei practici terapeutice, dezvoltare personală și profesională, activitate clinică cel puțin 2 din cei 4 ani de formare (EFTA-MTS, 2011, Art. 5.4.-5.5., p. 4-5). Supervizorii sunt practicieni care parcurg un proces de formare ca supervisor în cadrul asociațiilor (TIECP-EAP, 1996).</p> <p>Propunem adăugarea la criteriile formulate la Art. 29:</p> <p>d. 1 Recomandare de la un psiholog principal în specialitatea consiliere psihologică / psihoterapie din cadrul asociației furnizoare la care specialistul este afiliat</p> <p>e. Certificatul asociației formatoare (cu termen de recertificare valabil)</p> <p>Argument: considerăm că CPR este important să se folosească de rezultatul evaluării modului în care psihoterapeuții afiliați la asociațiile furnizoare de formare satisfac criteriile (cantitative și calitative) ale formării continue, acest fapt poate să asigure în mai mare măsură împlinirea unor standarde de calitate de dorit.</p>
<p>Art.30. – Psihologul practicant care, în termen de 3 ani de la finalizarea perioadei de exercitare a profesiei în regim de supervizare nu promovează examenul de specialist, va relua un ciclu de 100 ore de supervizare, respectiv de 150 de ore de supervizare pentru specialitatea psihoterapie, pentru a putea susține examenul de specialist.</p>	<p>În textul legii doar criteriul cantitativ al celor 3 ani și promovării unui examen scris de evaluare a cunoștințelor sunt stipulate pentru finalizarea perioadei de supervizare, ceea ce considerăm insuficient în cazul profesiei de psihoterapeut. În situația psihoterapeuților, procesul de supervizare poate fi încheiat doar dacă sunt satisfăcute integral criteriile necesare – conforme dosarului de acreditare depus și aprobat de CPR și conforme cu standardele și normele de calitate ale profesiei stipulate în standardele de calitate de</p>

referință din EU (de exemplu lucrul cu un număr minim de cazuri, respectând configurația de cazuri, documentație de caz, dobândirea efectivă a competențelor necesare).

Pe de altă parte, procesul de supervizare poate fi prelungit și la indicația supervisorului, în situații argumentate, în **condiții care slujesc protecția clienților/pacienților și interesul profesional al psihoterapeutului practicant în regim de supervizare.**

Raportul de supervizare care la finalul supervizării se eliberează de către supervisor este axat asupra competențelor de a practica psihoterapia la nivel autonom, competențe stabilite prin standarde, norme la nivel național, dar și internațional (EFTA, APA, EAP, AAMFT etc.), nu doar asupra criteriilor cantitative satisfăcute de practicantul în supervizare. Supervisorii au rolul de a fi străjerii ("gatekeeper") profesiei, având rolul de a evalua potrivirea specialistului de a intra și respectiv de a rămâne în profesie (APA-GCS, 2014, Domain G /2, 3, n.p.).

Dorim să vă semnalăm și faptul că potrivit standardelor de formare de referință un psihoterapeut până când **nu dobândește calitatea de practicant autonom nu este etic să lucreze fără supervizare continuă** (adică cu o ritmicitate constantă și nu la mari intervale de timp – eșalonarea depinzând și de model/școală).

Prin urmare, în domeniul psihoterapiei vă rugăm să aveți în vedere:

- că finalizarea supervizării și dobândirea treptei de specializare specialist și principal sunt dependente și de dobândirea competențelor necesare nu doar de satisfacerea unor criterii pur cantitative și aditive;
- coroborarea nomenclatorului general al treptelor de specializare (specialist și principal) al psihologului cu cel al psihoterapeutului. O soluție posibilă ar fi explicitarea faptului că dobândirea încadrării în treptele superioare în domeniul psihoterapiei este condiționată de **satisfacerea cerințelor suplimentare specifice domeniului** așa cum sunt acestea exprimate în Regulamentele de formare ale asociațiilor furnizoare de formare în concordanță cu standardele de formare ale forurilor de referință din domeniu.
- introducerea la toate schimbările de treaptă a certificării de către **furnizorul de formare** a

	<p>competențelor suplimentare pe care le-a dobândit în materie de formare și supervizare respectivul specialist, respectiv a îndeplinirii altor criterii și standarde specifice profesiei la care furnizorul de formare aderă și pe care le evaluează</p>
<p>Art.31. – (1) Condițiile referitoare la experiența profesională, derularea supervizării profesionale, educația și formarea profesională continuă, precum și metodologia de organizare a evaluărilor scrise de cunoștințe și a altor proceduri derulate în vederea atestării profesionale a psihologilor, se aprobă de către Consiliul Național pe trepte de specializare, specialități și competențe generale.</p> <p>(2) Evaluarea scrisă a cunoștințelor, în vederea atestării profesionale a psihologilor, se organizează de către Colegiul Psihologilor din România, conform unei metodologii aprobate de către Consiliul Național.</p> <p>Amendament propus 31(2) (2) Evaluarea scrisă a cunoștințelor, în vederea atestării profesionale a psihologilor, se organizează de către Colegiul Psihologilor din România, conform unei metodologii aprobate de către Consiliul Național.</p>	<p>Asociațiile profesionale au fost omise din rândul forurilor de decizie a modului în care se realizează evaluarea și (re)certificarea profesioniștilor, ceea ce în opinia noastră este nepotrivit în special în cazul psihoterapiei.</p> <p>Asociațiile profesionale au dreptul și obligația de a evalua atât cunoștințele teoretice, cât și cele din sfera practică, abilitățile și atitudinile (de-a lungul proceselor de dezvoltare personală/ autocunoaștere, supervizarea practicii clinice, Conform TIECP-EAP, 1996).</p> <p>În mod firesc dacă o asociație furnizoare de formare are standarde de calitate a formării adecvate, atunci asigură formarea integrată a viitorului psihoterapeut și creează condiții deopotrivă pentru dobândirea competențelor transversale, specifice, a meta-competențelor. Își examinează candidații și le certifică competențele. Fragmentarea evaluării separate de CPR prin examen de evaluare a cunoștințelor profesionale – nu se justifică, profesional nu este benefică după părerea noastră, deoarece:</p> <p>a. clădirea competențelor în formarea viitorului psihoterapeut respectiv în formarea continuă a practicienilor – se realizează într-un mod complex, integrat de-a lungul unui proces care implică atât formarea teoretico-metodologică, autocunoașterea/dezvoltarea personală a psihoterapeutului, cât și supervizarea practicii clinice a psihoterapeutului. De-a lungul acestui demers de formare psihoterapeutul este necesar să fie capabil și să învețe cum să conducă un praxis și cum să coopereze profesional cu alți specialiști, trebuie să învețe și cum să judece cazurile din punct de vedere etic, nu învață doar despre teorii ale schimbării, modele de conceptualizare de caz (scheme de diagnostic și planuri de tratament), respectiv tehnici de intervenție.</p> <p>b. pe de altă parte, reduce întreaga examinare a psihoterapeuților doar la satisfacerea criteriilor cantitative (și în unele situații sub-minimale comparativ cu standardele de calitate ale formării în psihoterapie. A se vedea punctul</p>

	<p>următor). Astfel, există riscul pierderii unui instrument semnificativ din procesul de examinare – cel calitativ, în timp ce de fapt este nevoie de ambele. O viziune asupra calității muncii psihoterapeuților afiliați la o asociație profesională este necesară. Asociațiile furnizoare de formare având obligația etică de a veghea – pe cât posibil, prin instrumente operaționale asupra siguranței clientului/pacientului care se angajează în relații profesionale cu psihoterapeuții afiliați acestora.</p> <p>Asociațiile pe lângă criteriile cantitative urmăresc și cele calitative în cadrul instrumentului certificării și recertificării (de ex. din 5 în 5 ani) psihoterapeuților afiliați lor.</p> <p>Acesta este motivul pentru care pe lângă orele și creditele necesare în cadrul procesului de formare continuă, solicită din partea psihoterapeuților practicanți autonomi un număr minim de ore de supervizare profesională (în cazul nostru 20/an). Pentru a avea acces la modul în care lucrează psihoterapeutul (și nu în ultimă instanță pentru ca prin cazurile prezentate în supervizare să se poată reliefa faptul că psihoterapeutul în cauză în primul rând are un praxis. În caz contrar se pot aduna credite de cineva care nici măcar nu lucrează sau lucrează cu 3 clienți/pacienți în 7 ani, sau nu lucrează 13 ani cu niciunul.</p> <p>Firească ar fi ca și în cadrul schimbării de treaptă CPR să se intereseze dacă psihoterapeutul a fost sau nu recertificat în cadrul asociației profesionale la care este afiliat.</p>
<p>Art.32. – (1) Poate obține treapta de psiholog principal psihologul specialist care:</p> <p>a) are 5 ani practică neîntreruptă și efectivă a profesiei ca specialist anterior depunerii solicitării de obținere a titlului de psiholog principal în specialitatea pentru care solicită acordarea gradului;</p> <p>b) a finalizat stagiile de specializare ori alte forme de perfecționare stabilite de către Consiliul Național ca fiind</p>	<p>Propunem - adăugarea la criteriile anterior formulate:</p> <p>d. 1 Recomandare de la un psiholog principal în specialitatea consiliere psihologică / psihoterapie din cadrul asociației furnizoare la care specialistul este afiliat</p> <p>e. certificatul asociației formatoare (cu termen de recertificare valabil)</p> <p><i>Am argumentat deja și pentru evitarea pe cât posibil a redundanței, nu revenim la acest aspect și în cadrul acestui articol</i></p>

<p>minimum necesare pentru obținerea gradului de psiholog principal; c) a fost declarat admis în urma parcurgerii procedurilor de atestare profesională.</p>	
<p>Art.34. – (1) Absolvenții altor facultăți autorizate și acreditate de Ministerul Educației Naționale, care îndeplinesc una dintre condițiile prevăzute la art.6 lit.a), lit.b), sau lit.c), precum și cumulativ condițiile prevăzute la art.6 lit.e), lit f), lit.g) și lit.h), pot dobândi atestate de practică pentru competențe generale, după cum urmează: a) Psihoterapie pentru absolvenții de medicină, asistență socială, psihopedagogie specială, teologie, filosofie;</p> <p>Amendament propus</p> <p>Art.34. – (1) Absolvenții de studii de licență autorizate și acreditate de Ministerul Educației și Cercetării potrivit legii, în alte specializări decât psihologia, care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 6 alin. (2), lit. b) - e), pot dobândi atestate de liberă practică pentru competențe generale, după cum urmează: a) psihoterapie, pentru absolvenții specializărilor medicină generală, asistență socială, pedagogie/științele educației, psihopedagogie specială, teologie și filosofie;</p> <p>(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) vor face dovada absolvirii unui program de master în domeniul general de specializare pentru care solicită atestarea, cu excepția medicilor specialiști psihiatri.</p> <p>(3) Persoanele prevăzute la alin. (1) trebuie să facă</p>	<p>a) psihoterapie, pentru absolvenții specializărilor medicină generală, asistență socială, pedagogie/științele educației, psihopedagogie specială, teologie și filosofie;</p> <p>Propunerea noastră este ca toți absolvenții de medicină să poată avea acces la formarea în psihoterapie, în condițiile completării curriculumului universitar cu pachetul de discipline din sfera clinică</p> <p>Propunem formularea clară a faptului dacă medicii de altă specialitate decât psihiatria au sau nu nevoie de parcurgerea masteratului.</p> <p>Propunem explicitarea mai clară a acelor masterate care pot fi acceptate în ceea ce privește psihoterapia. Nu am reușit să înțelegem dacă doar masteratul de psihologie clinică este acceptat sau și masterate în alte domenii de specialitate (educațională, organizațională).</p> <p>Dorim să vă atenționăm asupra faptului că nu am găsit specificat pachetul suplimentar de discipline.</p>

<p>dovada absolvirii unui program de master în domeniul de specializare pentru care solicită atestarea, cu excepția medicilor specialiști psihiatri.</p> <p>(4) Obținerea dreptului de liberă practică pentru competențele generale poate necesita urmarea unor programe de formare profesională suplimentară celei universitare. Condițiile privind formarea profesională suplimentară solicitată pentru obținerea dreptului de liberă practică a competențelor generale se reglementează prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.</p> <p>(5) Prevederile art.8 - 20 se aplică în mod corespunzător și în ceea ce privește persoanele care exercită competențe generale, fără însă</p>	
<p>Art.38. - Psihologul membru al Colegiului Psihologilor din România titular al dreptului de practică a profesiei de psiholog pe teritoriul României poate exercita profesia cu titlul profesional deținut ca psiholog salariat sau într-una din formele de organizare a profesiei de psiholog.</p>	<p>Nu există printre articolele proiectului de lege, dar propunem reglementarea modului în care psihoterapeutul poate practica tele-psihoterapia cu clienți care sunt doar cetățeni ai oricărui stat European, respectiv din țări care sunt în afara spațiului european, respectiv în situația în care aceștia au dublă cetățenie (și-au păstrat și cetățenia română).</p>
<p>Art.58. – (1) Existența consimțământului se poate proba prin orice fel de mijloc de probă, inclusiv prin faptul acceptării furnizării serviciilor de psihologie.</p> <p>(2) Consimțământul în formă scrisă este obligatoriu în cazul în care beneficiarul participă în cadrul unui proces de învățământ sau cercetare științifică.</p>	<p>Dorim să semnalăm, că potrivit acestui articol se acceptă și consimțământul verbal al clientului, fără Contract, model CPR în cazul psihoterapiei? – punctul a, se poate interpreta astfel</p>
<p>Art.63. – (1) Consiliul National este constituit din urmatorii membri:</p> <p>a) președinții filialelor teritoriale;</p> <p>b) reprezentanți ai psihologilor din filialele teritoriale, conform unui cote de reprezentare de 1 reprezentant pentru fiecare 400 de membri înregistrați și activi în filiala respectivă;</p>	<p>În domeniul psihoterapiei, nu doar Universitățile organizează formare profesională, ci și Asociațiile profesionale acreditate de CPR, care fie sunt organizatoare a întregului ciclu de formare, fie în colaborare cu Universități se ocupă de procesul de supervizare. Acestea nu apar în forurile de decizie ale CPR așa cum sunt acestea actualmente constituite, conform propunerii legislative.</p>

<p>c) câte un reprezentant, cu drept de vot, din partea fiecărei universități care organizează programe de studii în psihologie pentru toate cele trei cicluri de studii prevăzute de sistemul de învățământ Bologna;</p> <p>d) câte un reprezentant, cu drept de vot, din partea Ministerului Sănătății, Ministerului Educației și Cercetării, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Transporturilor, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Justiției.</p>	<p>Înțelegem argumentul că reprezentații universităților și ai ministerelor este nevoie să aibă rol decizional, nu doar consultativ, însă considerăm că, tot în spiritul democrației, asociațiile profesionale au același drept, cu atât mai mult cu cât au atât dreptul, cât și obligația, de a asigura formarea profesională integrală, nu numai a viitorilor psihoterapeuți în modalitatea în cauză, ci și a formatorilor-supervizori ai săi (Conform EAP-TAC, 2018, p. 2; EFTA-MTS, 2011, p. 3.). Asociațiile formatoare au obligația de a se alinia standardelor internaționale ale profesiei, în condițiile în care își propun certificarea dincolo de granițele țării, și prin urmare au nevoie de a susține aceste standarde în reglementările profesiei la nivel național.</p>
--	---

Bibliografie selectivă

- Aherne, D., Smith, L., Whelan, N., Hickey, L., Kirwan, C. și Coffey, A.M. (2018). Comparing competencies of a psychotherapist with those of a psychologist specialising in psychotherapy, în *European Journal of Psychotherapy & Counselling*, pp. DOI: 10.1080/13642537.2018.1495244, pp. 1-18
- Aherne, L. și McElvaney, R. (2016) A call for dialogue: psychotherapists and psychologists specialising in psychotherapy, *European Journal of Psychotherapy & Counselling*, 18:1, 58-74, DOI: 10.1080/13642537.2015.1130076
- American Association for Marriage and Family Therapy (AAMFT, 2004). *Marriage and Family Therapy Core Competencies*
[https://www.aamft.org/Documents/COAMFTE/Accreditation%20Resources/MFT%20Core%20Competencies%20\(December%202004\).pdf](https://www.aamft.org/Documents/COAMFTE/Accreditation%20Resources/MFT%20Core%20Competencies%20(December%202004).pdf)
- American Psychological Association (2014). *Guidelines for Clinical Supervision in Health Service Psychology*, (**APA-GCS, 2015**), pp.46
- American Psychological Association. (2014). *Guidelines for Clinical Supervision in Health Service Psychology*. Retrieved from <http://apa.org/about/policy/guidelines-supervision.pdf>
- European Association of Psychotherapy (EAP) (2013). *The Core Competencies of a European Psychotherapist (CCEP)*, accepted at the EAP AGM, Moscow, July, 2013, v.3.3., 2013, (**EAP-CCEP, 2013**), pp. 32
- European Family Therapy Association (EFTA) *Minimum Training Standards A. Guidelines for training family and systemic therapists and supervisors at the European level (2011) - (EFTA-MTS, 2011)*, pp. 6
- Slavkovic, I. (2018). *Training Accreditation Committee (TAC) of Training Institutes for ECP Award Procedures document*, European Association of Psychotherapy, Wien, (**EAP-TAC, 2018**), pp. 6
- The Association for Family Therapy and Systemic Practice (2011). *The Blue Book Training Standards and Requirement for Family and Systemic Practice and Family and Systemic Psychotherapy*, 3rd Edition (revised 2007 and corrections to Section 5, D,3 in 2011), (**AFT-S Practice, 2011**), pp.13
- The Association for Family Therapy and Systemic Practice (2017). *The Red Book Training Standards and Requirements for Systemic Supervisors and Supervision Training Courses*, 3rd Edition – (**AFT-SV, 2017**), pp.15
- United Kingdom Council for Psychotherapy – (UKCP) *Supervision Policy (2012)*, (**UKCP-SP, 2012**), pp.36

Vă adresăm respectuos mulțumiri pentru parcurgerea observațiilor, propunerilor, argumentelor noastre.

Prezentul document a fost elaborat de către președintele Comisiei Profesionale a ATF-PF: Dr. Školka Enikő, psiholog principal, psihoterapeut, formator-supervizor, împreună cu lect. univ. Dr. Costea-Bărluțiu Carmen, psihoterapeut autonom, președintele Comisiei Etice a ATF-PF.

Mulțumim colegii noastre Orbán Mária, psiholog principal, psihoterapeut, formator-supervizor, membru al Comisiei Profesionale a ATF-PF, pentru contribuția sa la etapa intermediară de elaborare a prezentului document.

Număr de înregistrare 12/25.05.13.2020.

Dr. Školka Enikő

Lector univ. Dr. Costea-Bărluțiu Carmen

Cluj-Napoca